

Жезымат Байрағы

КПСС-тың Хәйбулла район комитете һәм
хезмәтсәндәр депутаттарының район Совете
органы, БАССР

Шәмбе
3 февраль
1973 йыл

№ 15 [4115]
Хакы 2 тин.

УРОЖАЙ ХАҖЫНДА ХӘСТӘРЛЕК

Насар көндәр Ленин орденле Матрай совхозының һарыкул бүлексәһе игенселәренә киләһе урожай хаҗындағы хәстәрлеген кәметмәй. Декабрь баштарында ук улар кар тота башланғандар. Хәзер 2000 гектарға тиерлек йәки язғы культуралар сәсәүлегенә ыргытылған кар тотолған, уның калыңлығы 50—60 сантиметр тәшкил итә.

—3 агрегат даими эшләй, — тип һөйләй бүлексә управляющийһе А. И. Хотнян-

ский, — Вишневка бригаданы механизаторҙары эшкә айырыуса яҡшы карайҙар. Улар кар һөргөстәр ярҙамында 1000 гектардан ашыу майҙанда буразналар һалдылар.

Механизаторҙар Иван Ткачук, Геннадий Журавлев, Петр Чуднов һәм башкалар был яуаплы эштә айырыуса тырышлыҡ күрһәтәләр.

„Степной“ совхозынан

хәбәрҙәр

Кар һөргөстәр баһуза

Әс кар һөргөргөс бына бер нисә көн инде хужалыҡ баһузарында буразналар һала. 1000 гектар майҙанда кар тотолдо ла инде.

Механизаторҙар Фәйзәрәхмән Илбаков һәм Геннадий Роголев тырышып эшләйҙәр, көн һайын тиерлек нормаларын арттырып үтәйҙәр.

Уңдырышлылыҡ отряденең эштәре

„Сельхозтехника“ ның район берекмәһенән механизацияланған уңдырышлылыҡ отряденең эштәре бик күп. Хәзер безгә серемтә сығарыу кызыу бара. Ун көндән сак кына артығыраҡ ваҡыт эсендә улар баһузарға 1000 тоннанан ашыу органик ашлама сығарылар.

„К-700“ тракторында Иван Жуков айырыуса уңышлы эшләй, ул бер рәйстә 10 тоннаға яҡын серемтә сығара.

Кызыу эш мәле

Хужалыҡ мастерскойында ла эш кайнай. Механизаторҙар ауыл хужалығы машиналарын үз ваҡытында һәм сифатлы итеп ремонтлау менән мәшғүлдәр.

Сәскестәрҙән, һабан дарҙын һәм прицептәрҙән күпселегә ремонтланды Трактористтар Эмир Кунакасов һәм Рәфкәт Насибуллин тырмалар ремонтлауға яҡшы эшләйҙәр. Заданиеләрен 100—115 проценткә үтәйҙәр.

В. Лунев.

Берәр килограмм артым алып

Хәйбулла совхозының эшселәр комитете председатели В. П. Емельянов миңә һис бер икеләнмәһенсә хужалықтың иң яҡшы малсыһы Ғәлимхан Әхмәтов, тине. Ул йыл буйына һимертеүгә малдарҙан тәүлегенә уртаса берәр килограмм артым алды.

Ғ. Әхмәтовты капылғына танып ала алмаһың. Ул буйға эллә ни зур түгел, кешеләр менән һөйләшкәндә ябай, алсаҡ күнелле. Ә бына уның эше һәр кемгә билдәле. 1972 йылда ул 146 баш йәш мал һимертеп тапшырҙы. Шуларҙың 110 башы эзәрләүҙәр пунктына юғары көрлөктә үттә.

Ғәлимхан Казый улы мал һимертеү менән өсөнсө йыл шөгөлләнә. Эштең уңышын ул зоотехник талаптарҙы тулығына үтәүгә, малдарҙы яҡшылап ашатыуға күрә.

—Әммә, — тип һөйләй Ғ. К. Әхмәтов, — йәйге осор зур әһәмиәتكә эйә. Быйыл миң малдарҙы Рафаэль Аралбаев менән бергә көттөм. Намыһлы, берҙәм эшләнек. Шуға күрәләр инде үзәбезгә беркетелгән 162 баш мал йәй

айҙарында көнөнә уртаса 700-әр грамм артты. Был бит бер каулан үлән өстөндә көткәндә лә шулай булды, быға үзәбезгә зә аптырайбыҙ. Башка бер төрлө лә өстәлмә азыҡ бирелмәне. Бөтә мал кышқа көр инде. Ә ундай малдарҙы һимертеп дәүләткә тапшырыу байтаҡ еңелгә төшә.

Хәзер Ғ. Әхмәтов яңы группа малдары алған. Бөтә 55 баш мал да тиз көрөгә. Улар рацион буйынса ашатыла. Ирәнсәк 1,5 кг бесән, төш ваҡытында — бешектерелгән һалам (ул шул көйө лә бирелә), кискә 10 килограмм силос һалына.

Декабрь айының эш йомғактарына карап, Ғ. К. Әхмәтовка дәрәжәләреү сифатында аксалата 10 һум премия бирелгән. Ә ауыл хужалығы алдыңғыларының район слетында уға „Райондың алдыңғы малсыһы“ тигән исем бирелде һәм ул партияның район комитетенен, райсовет башкарма комитетенен Почет грамотаһы менән наградланды һәм киммәтле бүләк алды.

Ф. Байғабулов.

Халыҡ засәдетәлдәрен һайлайҙар

Атингән ауыл Советенең бөтә ауылдарында ла халыҡ засәдетәлдәрен һайлауҙар буйынса йыйылыштар булып үттә. Район халыҡ суды составына механизаторҙар Иш-

танов Динислам Латиф улы, Искусжин Изрис Мөхәмәтғәлә улы һәм Йәнтеш клубының кочегары Шәрипова Филара Нурий кызы бер күнелдән һайландылар.

Анастасия Куприянова үз һүмеренә күп йылларын малсылыҡ эшенә арнаған. Ул йыл һайын юғары һауымға өлгәшә һәм Ленин орденле Матрай совхозындағына түгел, районда ла алдыңғы һауынсыларҙың береһе булып һанала. Үткән йылда үзәһә беркетелгән

23 һыйырҙың һәр береһенә ул 2796-шар килограмм һөт һауып алды. Йыллыҡ планы һәм алған социалистик йөкләмәһен күпкә арттырып үттә.

Һүрәттә: А. Куприянова.

В. Усманов фотоһы.

Малсылыҡ—удар фронт

Ылыс оно

Урман хужалығы работниктәре малсыларҙы киммәтле акһым-витами менән тәьмин итәләр. Ылыс ононда, мәсәлән, акһым, углеводтар, май, витаминдәр һәм антибиотиктәр күп була.

Россия Федерацияһында витамин онон етештерәү Башкортостан, Сыуаш АССР-ы, Пенза, Мәскәү Ульяновск, Тамбов, Псков, Липецк һәм башка кайһы бер урман хужалығы идаралары предприятиеләрендә юлға һалынған. Воронеждәрҙән эш тәҗрибәһе айырыуса иғтибарға лайыҡ. Республика бөтә ылыс-витами онон етештерәүҙән 40 проценте улар өлөшөнә тура килә.

Бында ылыс онон етештерәү өсөн ағастар кыркылмай: ул фәкәт ағастарға тәрбиә үткәргәндән һуң калған йәшел массаһына ғына эшләнә. Он АВН-04 агрегаттарында эзәрләһә. Воронеждәрҙән королманың уртаса йыллыҡ етештерәүсәнлеген 400 тоннаға тиклем еткерәләр, бер тонна ондоң үҙиммәте 130 һум тәшкил итә.

Быйыл урман хужалыҡтары ағастарҙың ботактары айырып алыу өсөн ОЗН-1,0 машинаһы аласаҡтар, был йәшел ағас массаһын эзәрләүгә механизацияларға мөмкинлек бирәсәк.

(ТАСС хәбәрсәһе).

„Урожай-73 рекордлы булырға тейеш!“ Казанстан ауыл хужалығы эшсәндәренә ярыш инициаторҙары, Кустанай игенселәре биш йыллықтың өсөнсө йылын ошондай девиз менән башланғандар.

Кышын дым туплау иғтибар үзәгендә тора Кар буразналары 5 миллионға яҡын гектарҙы каплаһаҡ, был үткән йылға караған-

да бер миллионға күберәк.

Быйыл агрон омар ужым бойҙайы хаҗында айырыуса хәстәрлек күрәләр, ул бында зур майҙанда тәү тапкыр сәселгән.

Һүрәттә: Красная пресия совхозы баһузарындағы кар буразналары.

В. Давыдов фотоһы. (ТАСС фотохроникаһы).

СТЕНА ГАЗЕТАҢЫ—ЯРЫШТЫ ОЙОШТОРОУСЫ

Хайбулла совхозының „Урожай өсөн“ стена газетаның матбугатының район смотр-конкурсында бер нисә тапкыр беренсе урынды алды. Уның кайны бер һандары менән танышкас, һәр номерҙен йөкмөткеле, аңлайышы итеп сығарылыуына ышанаһын. Мәкәләләр коллективтең эштәре, хәстәрлектәре тураһында еңтекле һөйләйҙәр, уны яңы хезмәт еңеүҙәренә туплайҙар.

Стена газетаның социалистик ярыштың барышы, йөкләмәләргән үтәләше тураһында күп яҙыла. Былар үткән йылда сығарылған газетаның бөтә 12 һанында ла һызык өстөнә алынған. Эяңыраҡ совхозда биш йыллыҡтың өсөнсө, хәл иткес йылы планын ваҡыттан алда үтәү өсөн социалистик ярыш йәһәлдәреүгә арнап газетаның тәүге һаны сықты.

Тәүге номерҙә ремонтсыларҙың, чабандарҙың, электрликтерҙең һәм башкаларҙың хезмәте тураһында һөйләүсә биш мәкәлә һәм баш мәкәлә бирелгән.

Газетаның баш мәкәләһе „Продукцияны арттырыуға малсыларҙың ярышы“ тип атала. Унда малсыларға карата шундай мөрәжәғәт бар. „Илде ит, һөт һәм малсылыҡтың башка продукттары менән, ә промышленносте сырь менән тәһмин итеү һезҙең тырышлығығыҙға, инициатива күрһәтеүегеҙгә, ныкшымалылығығыҙға, Туған ил, халыҡ алдында үз бурысығыҙы аңлаулығығыҙға

байлау.“ Баш мәкәләлә күпселек һауынсыларҙың, малсыларҙың, бызау караусыларҙың, кошсоларҙың 1972 йылда үз һүҙҙәрендә тороуҙары һәм СССР юбилейен лайыҡлы каршылау хөрмәтенә алған социалистик йөкләмәләрен һауын менән үтәп сығыуҙары тураһында һөйләнә.

СТЕНА ГАЗЕТАЛАРЫНА КҮЗЭТӨУ

Былар—һауынсылар Нурсилә Хөсәинова (һәр һыһырзан 3074-әр килограмм һөт һауып алған), Байрамбикә Күлбәитова, Н.Изелбаева, Фәрзәнә Аманбаева, Валентина Иванова, Мария Калинина, суска караусылар Г. Кузнецова, М. Кудиярова, Н. Куцайкина. Үзәк бүлексә малсылары (бригадирҙәре Н.И. Баскаков һәм М. Г. Ғәбитов) барыһынан күп ит тапшырҙылар. Ул совхоз планының 72 процентын тәшкил итте.

„Йөкләмәне үтәйәсәкбез“—тип белдерә мәкәләһендә ремонт мастерскойы мөдире З.С. Бүләков. Ул, запас частәр етешмәүҙән килеп тыуған зур ауырлыҡтарға карамастан, ЦРМ коллективе I кварталдың ремонт планын үтәү буйынса ныкшымалы эшләй, тип яза. Ремонтта һәр сак 12 трактор була. Быйыл 11 трактор ремонтланды ла инде.

Стена газетаның инженер-электрик А. Нурғалин сығыш яһай, ул электрликтерҙең хезмәте

тураһында һөйләй. Совхоздың электр хужалығын 5 электрлик хезмәтләндерә. Йәш электрликтер М. Ханов, Н. Туктамышев һәм А. Аслаев яҡшы эшләйҙәр.

Дәүләткә йөн тапшырыу буйынса йыллыҡ планы үтәүҙә Хөзайбирҙин бүлексәһенә чабандары Ғәйнислам Сафин һәм Хәмит Канчурин зур өлөш индерҙеләр, тип яза үзенә „Чабандарҙың уңышы“ тигән мәкәләһендә совхоздың ВЛКСМ комитете секретаре Ә. Аслаев. Улар һәр һарыҡтан 3,765 килограмм яҡшы сифатлы йөн алдылар. Хәҙер чабандар 1973 йыл һәбәһә уңышы эшләйҙәр.

Целинный ауыл Совете башкарма комитете председатели Б. Абдреев „Кәрәкле эш“ тигән мәкәләһендә үткән йылда халыҡтың дәүләткә артыҡ һөт һатыу буйынса йөкләмәһе үтәүе тураһында һөйләй. Был эштә Хөзайбирҙин бүлексәһе халыҡ актив катнашты, ә Комсомол бүлексәһендә—һасар. „Спорт“ рубрикаһы менән бирелгән хәбәрҙә совхоздың спорт буйынса методисе И. Кузнецов саңғы ярыштары тураһында белдерә.

Стена газетаның тәүге һанының йөкмөткөһөнән уның биш йыллыҡтың өсөнсө йылы планын ваҡыттан алда үтәү өсөн социалистик ярышты ойшоуҙары булып сығыш яһауы, уның тәһсирлегә өсөн көрәшеүе һәм эштә парткомдың, эшселәр комитетенең һәм ВЛКСМ комитетенең боевой ярҙамсыһы булыуы күренә. Ю. Михайлов.

КОММУНИСТЕН ЙӨЗӨ

НЫКЛЫ ТАЯНЫС МӨҺИМ НӨМӨ

Ахырҙа, электр моторына һуңғы болт куйылды. Ираида үз алдына кәһәғәтләнеү менән: „15 се булды“,—тине. Был уның декабрь заданиеһен 117 процентыкә үтәлеуен аңлата ине. Ә йыллыҡ планы „Сельхозтехника“ның район берекмәһенең электр обмотчиһы И. Касьянова 100 процентыкә үтәне.

Хәҙер унда 1951 йылда „Сельхозтехника“ға килгән күңелле кыҙы таныуы ла кыйын. Кыз сизәмгә, дала кинлектәренә ынтылды. Ә үзә эстән генә бер аз курка ла ине. „Кабул итерҙәрме, өйрәнерменме,—тип уйланы. Ләкин уның шикләнеүе бушҡа ғына булды. Мастерскойҙа эшселәр йәш комсомолканы үз сафтарына зур теләк менән кабул ителдер.

Дөрөс, бында ул тракторист түгел, ә бакырсы булып эшләй башланы. Бер ни тиклем ваҡыттан һуң, ул радиаторҙарҙы башкаларҙан бер эә кәм ремонтламаны, подципниктәрҙә йәбештерҙе. Уның әһәһәһе, ныкшымалылығы, эшкә һамыслы карашы—был эшсә кешенең иң яҡшы сифаттары артабан кәрәк булды.

Тормошта ныклы таяныс—үз эшеңдә яратыу иң мөһим нәмә. Уны төрлө юлдар менән табалар. Ваҡыты менән бик ауыр була. Ираидаға ла тәүҙә тап бына шулай тойолдо. Балки был уның бала сағы ауыр булғанлыҡтандыр? Ирә етем калды. Башкортостандың төрлө балалар йортоһнда тәрбиәләнде һәм төрлө мәктәптәрҙә укыны.

Ляховский механизация мәктәбендә бер йыллыҡ трактористтар курсына тамамлагандан һуң, ул эхирәттәре менән сизәм ерзәргә юл тотта. Улар етәү ине. Ләкин калғандарының түҙемлегә етмәһе, беренсе отпусканан ук тыуған яктарына кайтып бөтөлдер. Ә Ираида калды, сөнки мастерской эшселәренең татыу коллективендә ул үз кеше булып китте: уға һәр кем кәһәһе менән дә, эше менән дә ярҙам итәсәк. Бында ул үз бәхетен тапты, тормошқа сықты.

Ираида Касьянова электр обмотчиһа булып һигезенсә йыл эшләй. Хәҙер эште үзенең биш бармағы кеүек белә. Заданиеләргә уңышы үтәй. Шуның өсөн дә уға коммунистик хезмәт ударниге тигән почетлы исем бирелде, ул „Физикәр хезмәте өсөн. В. И. Ленин тыуыуына 100 йыл тулыу айҡанлы“ юбилей мизалы менән наградаланды.

Ләкин ул үз тормошонда Коммунистар партияһы сафына алынууы иң зур вақиға итеп һанай. Ә 1972 йылдың ноябрендә мастерской коммунистар уға МТМ партия ойшоһаһына етәкселек итеүҙә ышанып тапшырҙылар.

Йәш коммунистка Ираида Касьянова биш йыллыҡтың өсөнсө йылы заданиеләренең дә үтәләсәгенә ышана.

Ф. Байғабулов.

Колхоздың атказанған агрономы

ВИННИЦА ӨЛКӘҺЕ. Мичурин исемендәге колхозда Сергей Тарасович Качалко (һүрәттә) агроном булып күп йыл эшләй. Колхоз игенден һәм шәкәр сөгөлдөрөнөң урожайлығы яғынан Винница районында беренсе урынды алып килә. Үткән йылда гектарынан уртаса 37-шәр центнер иген һәм 425-шәр центнер шәкәр сөгөлдөрө алынған. Сергей Тарасовичкә УССР-ҙың атказанған агрономы тигән почетлы исем бирелде.

Г. КОПЫТО фотоһы.

(ТАСС фотохроникаһы).

Һайлаусы кәңәшкә килә

Халыҡ тарафынан һайлану—был зур хөрмәт һәм юғары яуаплылык. Һәр һайлаусы, теге йәки был кеше өсөн тауыш биреп, унда үзенең кәңәшсәһен күрә.

Был асылда шулай. Һайлаусылар үз депутаттарына һиндәй мәсьәләләргән менән генә мөрәжәғәт итмәйҙәр: берәүҙәре эсеп гауға куптарған ирен тыһыландырыуы йәки алимент түләүҙән касып йөрөүсә ирен эзләүҙә ярҙам күрһәтеүҙә һорай, икенселәре һасар укыған һәм мәктәптә дисциплина бозған укыусыға һисегерәк тәһсир итергә кәрәклегә һақында кәңәшләшәргә килә. Уларҙың һәр беренә тулы яуап бирергә, әңгәмәләшәргә, тейешле ярҙам күрһәтергә кәрәк.

Ләкин һәр һайлаусыға шунда ук кына яуап биреп йәки ярҙам күрһәтеп кенә булмай: уларҙың күптәренең тормош тәжрибәһе лә зур һәм белем кимәле лә һинекәнән юға-

ры була. Нисек кенә булмаһын, теге йәки был мәсьәләһә төплө өйрәһеп, һайлаусыға тулы яуап бирәһең.

Бер мөл миңә Таштуғай ауылынан туғыз бала өсәһе, Кәримов Ғатауҙың катыны мөрәжәғәт итте. Атай кеше эскелеккә бирелгән һәм эсеп алһа, ғаиләһен өйөнән кыуып сығара икән. Ул иренә берәй сара күрөүҙә һорай. Башкарма комитеттә кәһәшләһеп, хәлдә урында тикшерәү өсөн унда башкарма комитет секретарен ебәрергә булдык. Тикшергәндән һуң шундай һығымтаға килдек, Кәримовка бер һиндәй эә өгөг һасихәт тәһсир итмәй. Уны дауалаһырга ебәрергә карар иттек.

Йәки бына икенсә бер миһсал. Бер ваҡыт башкарма комитеткә йәш кеше килде һәм өй каралтыһын бүләүҙә һораны. Бындай миһсалдарҙы күп килтерергә була, ләкин шунһә әйтергә кәрәк, ундай зарҙың күптәре һөйләһ-

кәндән һуң, бына әлә ошо ике йәш кеше кеүек, бергә йәһәргә риза булалар.

Әгәр һайлаусының һорауына шунда ук яуап бирә алһаһаҡ, без уны үчеткә алаһы һәм тикшергәндән һуң ғына башкарма комитет ултырышында йәки сессияла карауға куйһыҙ. Бер һорау за яуапһыҙ калдырылмай.

Мәсәләһ, үткән йыл көз бер һайлаусы депутатка Савельевка фермаһында мал кураларын кышқа әзәрләү бик акрын барыуы тураһында ялыу менән мөрәжәғәт итә. Депутат был турала башкарма комитеткә хәбәр итә һәм мәсьәлә ауыл Советенең сираттағы сессияһында карауға тәкдир ителә. Озакламай бөтә ферма упралыушыһыҙәре, зооветбелгестәр һәм совхоздың баш белгестәре катнашылығында сессия була. Ауыл Советенең ауыл хужалығы буйынса даими комиссияһы малдарҙың кышқа әзәрлеген тикшергә һәм был турала сессияға белдергә. Бы-

нан һуң тейешле карар кабул ителде.

Безгә, депутаттарға, айырыуса башкарма комитет работниктәренә һайлаусылар менән кабул итеү сәғәттәрендә кабинетта генә түгел, ә фермаларҙа, производство участкаларында, өйҙә, урамдарҙа ла һөйләшәргә тура килә. Һәр сак был мөһим эшкә без бөтә етдилек менән карайһыҙ.

Һайлаусыларҙың үз депутаттарына һорауҙар һәм тәкдимдәр менән мөрәжәғәт итеүе депутаттарға һәм шулай ук ауыл Совете башкарма комитетенә эштә бик яҡшы ярҙам итә. Шунһә өсөн дә һайлаусының үзә һайлап куйған кешегә мөрәжәғәт итеүе бер кәһәһә да иғтибарһыҙ калырга тейеш түгел. Был үткән йылдың сентябрәндә СССР Верховный Совете кабул иткән „СССР-ҙа хезмәтсәндәр депутаттары Советтәренән депутаттары статусы тураһында“ғы СССР Законһында ла каралған.

М. Абдеев,

Таналык ауыл Совете башкарма комитете председатели.

ХЕЗМӘТ БАЙРАҒЫ
2-се бит, 3 февраль, 1973 й.

Тимерселәрҙең удар хезмәте

Әле күптән түгел генә тимерсе хезмәте кул менән башкарыла ине. Бер таңдан икенсе таңга тиклем үзенең бәләкәй, тарғына бүлмәһендә, эсегә һәм коромға тины кысылып, ул кара тире сыкканса сүкешә менән тимер тукманы. Хәзер тимерселәрҙең хезмәте бөтөнләйгә үзгәрҙе: бөтә эш механизация ярҙамында башкарыла. Тимерсегә тимер иңсәһенән киң катмарлы ма-

тик сүкеш астында тимер кичәген тотоп тороуы еңел түгел, деталдең тейешле формаһын сүкеү тағы ла ауырраҡ.

Борис Каиль һәм Петр Наймушин тимерсенен ауыр профессионаһын тамам үзләштергәндәр һәм машиналарҙы үз иркәнә бой һондорғандар. Уларҙың кулдары формаһыҙ тимер кичәген деталгә нисек әүерелдереп үзәрән карап тороуы үзә бер кинәнес.

деталдәрҙе эшләүгә механизмдар ярҙам итә.

Мин Макан совхозы ремонт мастерскойның тимерлек цехында булдың һәм тимерселәр Борис Каиль һәм Петр Наймушиндең эштәрән күзәттем. Якты, иркән зал. Тимерлек усағы металдан эшләнгән, бик уңайлы. Бына Петр Наймушин киопкаға баса һәм вентилятор эшләй башлай. Тимерсе сыхырлаған кеүек, көслө ялҡын барлыкка килә. Уға Петр күмер ташлай һәм ялҡынға тимер кичәген һалары, чагтар ярҙамында һауа өрзөргөстө көйләй. Бынан ут берсә көсәйә, берсә һүрәнләнә. Эргәлә генә машина пресс тора. Уның ярҙамында тимерсе төрлө деталдәр эшләй. Хәзер ауыр сүкештә бөтә көскә һелтәү кәрәкмәй. Был эште (вак эштәрҙән башкаһын) машина үтәй.

Ләкин механизмдарҙе эшләтәүгә тимерсенен хезмәте ябайлашманы, ә киреһенсә, машина менән идара итеү өсөн белем, ыңғайлы талап ителә. Авто-

Уларҙың эше йыл әйләнәһенә етәрлек: йә тракторҙарҙы, йә ауыл хужалығы инвентарен, машиналарҙы, комбайндарҙы ремонтларға кәрәк. Һәр заказды һамансы, сифатлы итеп һәм ваҡытында үтәү зә мөһим.

1972 юбилей йылына Борис Каиль һәм Петр Наймушин юғары социалистик йөкләмәләр кабул ителә: Борис—йыллыҡ планды 110 проценткә үтәргә, ә Петр—140 проценткә. Йыллыҡ планды 170 проценттән ашыуға үтәп, улар үз һүзәрәндә нык торзолар. Һандарҙан күренәһенсә, тимерселәр Борис һәм Петр Совет Социалистик Республикалар Союзының данлы юбилейен ысынлап та удар хезмәт менән каршыланалар.

Улар биш йыллыҡтың өсөнсө, хал иткес йылында удар хезмәт менән башланалар.

Ю. Леухин.

Һүрәттә: унда—сүкешсе Петр Наймушин, һулда—тимерсе Борис Каиль.

В. УСМАНОВ фотоһы.

БАЙМАКТАР: ЯРЫШТЫ ДАУАМ ИТӨСӨКБЕЗ!

Безҙең район менән Баймак районы араһындағы ярыш хәҙер традицияға әүерелде.

Яңыраҡ Баймакта ауыл хужалығы алдыңғыларының слеты булып үттө, уның эшендә безҙең райондан КПСС райкомының икенсе секретаре Ф. Ф. Ильясов иптәш етәкселегәндә делегация ла катнашты. Слетта катнашыусылар юбилей йылы социалистик йөкләмәләренән үтәләһенә йомғаҡ яһанылар һәм биш йыллыҡтың өсөнсө йылына яңы рубеждәр билдәләһенеләр.

Слетта катнашыусылар 1973 йылға

яңы социалистик йөкләмәләр кабул ителәр һәм безҙең район эшсәндәре менән социалистик ярышты дауам иттерергә тигән безҙең тәкдимдә кабул ителәр. Трибунаһан "Һакмар" колхозының председателе А. С. Байегетов үз коллективте исеменән безҙең "Һакмар" колхозы колхозсыларын ярышқа сақырҙы, Ленин орденле йылайыр совхозы коллективте Ленин орденле Матрай совхозы менән ярыштырға карар иттө.

Биш йыллыҡтың өсөнсө йылына баймактар бына ниңдәй рубеждәр билдәләһенеләр.

БЕЗҘЕҢ КҮРШЕБЕЗ БАЙМАКТАРҘЫҢ СОЦИАЛИСТИК ЙӨКЛӘМӘЛӘРЕНӘН

Игенселек культураны күтәрәп, производствоға фән казаныштарын, алдыңғы тәҗрибәне индереп, безҙең менән ярышыусы Баймак игенселәре биш йыллыҡтың өсөнсө йылында 99 мең гектарҙың һәр гектарынан 20-шәр центнер иген алырға карар иттеләр, тулайым етештерелгән 198 мең тонна игендән дәүләт Баймак игенселәренән 115 мең тонна иген аласаҡ. Сәсеүлек майзанының һәр гектарынан 165-шәр центнер кукуруздың йәшел массаһы, 100-әр центнер картуф һәм 135-шәр центнер йәшелсә үстөрөләсәк. Ленин орденле йылайыр совхозының алдыңғы игенселәре һәр гектарҙан 23-әр центнер иген алыу өсөн көрәшәләр.

Ауыл хужалығы культураларына ошо кәҙәр юғары урожай алыу өсөн безҙең күршәләр сәсеү майзандарының төзөлөшөн камилләштерәсәктәр, сәсеүгә юғары сортлы орлоктар менән яҡшы сифатлы итеп үткәрәсәктәр, баһузарға 300 мең тонна органик ашламалар сығарасактар. Машина-трактор паркын әҙерләүгә 20 мартка тамамларға карар ителде. Язғы культураларҙы сәсеү 6—7 эш көнөндә үткәреләсәк. Булған техниканы юғары етештерүсәңлә файҙаланып, бер шартлы тракторға уртаса етештерүсәңлек 15 проценткә күтәреләсәк, 2,5 процент яғыулык-майлау материалдары, техниканы ремонтлауға һәм тотуға 2,4 процент средство экномияланасак.

Йәмәғәт малсылығының азыҡ базаһын нығытыуға зур иғтибар бирелә. Ошо максаттарға улар кәмендә

5900 тонна силос, 27 мең тонна сенаж һәм ошо тиклем тамыразыҡ әҙерләйсәктәр. Һәр һыйыр өсөн 2 тоннанан ашыу сенаж һәм 2 тоннаға яҡын тамыразыҡ һалынасак.

Район малсылары малдарҙың һәм коштарҙың продуктивлығын артабан күтәрәү һәм уларҙың һанын арттырыу өсөн көрәшәсәктәр. Улар алға шундай бурыс куйылар: һәр һыйырҙан 2350-шәр килограмм һөт һауып алырға, һәр тауыҡтан 140 дана йомортка, һәр һарыҡтан 3,1 килограмм йөн кырып алырға.

Баймак малсылары биш йыллыҡтың өсөнсө йылында дәүләткә 76380 центнер ит, 247540 центнер һөт, 4825 центнер йөн һәм 5736 мең дана йомортка һатыу өсөн көрәшәләр. Һәр 100 баш малдан 90 бызау, 100 бәрәс, 100 баш сусканан 2450 суска балаһы алыу өсөн көрәшәләр. Дәүләткә ит һатыу буйынса үзәрәнендә социалистик йөкләмәһен үтәү өсөн интенсив һимертәүгә 9100 баш мөгөзлө эре йәш мал куясактар һәм һәр малдан тәүлегенә уртаса 900 грамм артым аласактар. 9000 баш суска һимертеләсәк. Дәүләткә тик юғары һәм урта көрлөктөгә һәм тапшырыу ауырлығы кәмендә 350 килограммға еткерелгән мөгөзлө эре малдар ғына тапшырыласак, ә сускалар—110 килограмм ауырлығында. Йыл аҙағына мөгөзлө эре малдар һаны 4580 башка, шул иҫәптән һыйырҙар—13800, һарыктар—70895, сускалар—16980 башка һәм өлкән коштар—46100-гә еткереләсәк.

Безҙең менән ярышыусы Баймак районының малсылыҡ работниктары малсылыҡтың юғары культураны өсөн ныкымалы көрәштә дауам иттерергә, малдарҙы тәрбиәләүгә, ашатыуы һәм асырауы зоотехника фәне талаптарына ярашлы рәүештә ойошторорға, малдарҙы ветеринария хезмәтләндерәү һәм фермаларҙа токомсолок эшен яҡшыртырға карар иттеләр.

Баймактарҙа малсылыҡта ауыр хезмәт процестәрән механизациялау кимәле: мөгөзлө эре малдарҙы һыу менән тәммин итеүгә 70 проценткә, азыҡ таратыуы 35 проценткә, тире сығарыуы—50 проценткә һәм һыйырҙарҙы машина ярҙамында һауыу—90 проценткә тиклем еткереләсәк.

Төзөлөш буйынса зур эш күләме билдәләнгән. Колхоз һәм совхоздар средстволарына биш культура-көн күреш объекты, 7350 квадрат метрҙан ашыу торлаҡ төзөләсәк. Ағымдағы йылда 2000 башка иҫәпләнгән 10 һыйыр һарайын, 456 башка 2 бызау һарайын, 2100 башка 3

суска аҙбарын һәм 5000 тонна һыйырышлы иген һаҡлағысты төзөү һәм файҙаланыуға тапшырыу планлаштырыла. Шулай ук 10 башланғыс һәм һигез йыллыҡ мәктәптәр бинаһын, 3 клуб һәм район Култура йортоһун, 2 магазин һәм 2 ашхана төзөү һәм файҙаланыуға тапшырыу каралған.

Баймактарҙың биш йыллыҡтың өсөнсө, хал иткес йылында удар хезмәт йылы итеү өсөн тулы мөмкинлектәр бар.

Ставрополь крайы. Степановск районының "Путь к коммунизму" колхозы 1973 йылдың иҫәбен декабрь айында ук асып ебәрҙе. Әҙерләүҙәр пунктына байтаҡ малсылыҡ продукцияһы оҙатылды. Ферма работниктары 1972—1973 йылдарҙың кышкы айҙарында яңы уңыштарға өлгәшәргә карар иттеләр. Механизацияланған һимертәү пункты малсылары, алдыңғы чабандар һәм һауынсылар ярыш инициаторҙары булып сығыш яһанылар.

Николай Маклаков звеноһында барлығы 6 кеше генә эшләй, шулай за улар 1200 баш мал карайҙар. Бында һәр баш мал тәүлегенә 600—800 грамм арта. Звено башлығы үзөк хезмәттә өлгө күрһәтә.

Һүрәттәрҙә: һимертәү пунктының звено башлығы Николай Маклаков; һимертәү майзанында малдарға азыҡ таратыу. (ТАСС фотохроникаһы).

ХЕЗМӘТ БАЙРАҒЫ
3 сө бит, 3 февраль, 1973 й.

АН-24 АЖЪЯРЗА

Финуар айының һуңғы көнө район халкына зур шатлык алып килде—Акъяр аэропортына тәү тапкыр АН-24 турбовинтле пассажирзәр самолеты төхник рейс менән килде. Бынан һуң хэйбуллалар йөрөгән сакта Сибай калаһына барып бер самолеттан төшөп икенсәненә ултырыу мәшәкәттәренән арынасактар. 45—50 минут эсендә район халкы Өфө калаһына барып етә

тапкыр ураганда. Бына ул ултырзы. Йомшак кына осоу майзанынан үткәндә уның алғы өлөшө һауаны үтә еңел ярган һымак тойолдо. —Грунт бик һэйбәт!— тине беренсе булып авиаторыад командири Фуат Шәрипович Үтәшев. —Хәзер Өфөгә Кинель һәм Силәбе аша бармайсакһығыз.—Самолетта осоғоз! Был хакта туғандарығызға, яқындарығызға

жирзәрзән күплегенә карап буласак. Әлегә көн аша ебәрергә уйлайбыз, әйтәйек, азнаһына ике—өс тапкыр, ә һуңынан күз күрер. Бәлки, көн һайын да ебәрер куйырбыз. —Ә көндөң кайһы вақытындарак булыр икән? —Һез Өфөгә барғас, калаға көн яктыһында барып етеү һәм гостиницала урын алыу өсөн уңайлы вақыт һайланыр. Эшегез бөткәс, иртәгәненә кайтып

һәм унан шул ук вақыт эсендә кайта аласак. Был көндә аэропортта халык күп булды. Уларзың байтағы күреү өсөн килгәндәр ине. Тыштағы һалкын 40 градуска яқын буһа ла, һәр кем АН-24-тең килеп төшөүен үз күзе менән күрергә теләне. Бына ул һауала күренде. Аэропорт өстөнән бер, ике тапкыр урап осоп үтте... —Шассиһен төшөрзә!— тип әйтә һалды кемдер берәү самолет өсөнсә

хәбәр итегез. Быға һыйылған халык кул сабып яуап бирзе. —Әйтегез әле, Фуат Шәрипович, регуляр рейс касанырак башлана?— тип һорайзар кайһы берәүзәр. —8 февралдән башлап ебәрергә уйлайбыз,—тип яуап бирә командир. Кешеләр һораузы күп бирзе һәм Фуат Шәрипович уларзың барыһына ла тулы яуап кайтарзы. —Йөрөш нисегерәк булыр икән? —Быныһы инде пасса-

та китерһегез. Бына мотор эшләтелде. АН-24 бортына тәүге 30 кешене алып һауаға күтәрелде һәм Өфөгә карай курс алды. Үз байрамдары—Граждандар флоты көнө байрамы алдынан авиаторзәр район игенселәренә һэйбәт бүләк алып килделәр. **М. Иванов.** НҮРӘТТӘ: АН-24 самолетының Хэйбулла ерендә булыуының тәүге минуттары. **В. Усманов фотоһы.**

(4 ФЕВРАЛЬ—БОЙОН ДОРОКҺОЗЛОК КӨНӨ)

Шри Ланка Республикаһы

Берләшкән фронт хөкүмәте ауыл хужалығын кайтанан үзгәртеп короу буйынса саралар күрә, бында илдәге халықтың яртыһынан күбәһе йәшәй. Механизациялау элементәрә индерелә, химик ашламалар файзаланыла, һуғарыу эштәрә үткәрелә. Яқын киләсәктәге һәм ин мөһим бурыс—илдә үз

азык-түлегә менән тәьмин итеү. Бөтә был үткәреләсәк эштәр һэйбәт һөзөм-тәләргә килтерәсәк, ләкин республикала күп басуызәр боронғо иске ысул менән эшкәртелә әле. НҮРӘТТӘ: дөгө плантацияһында. **В. ГУСТЯКОВ фотоһы.** (ТАСС фотохроникаһы).

Румынияла В. И. Ленин өсәрзәрә

Бухарест. (ТАСС). В. И. Лениндең 1944 йылдың августынан алып хәзерге вақытка тиклем Румынияла басылып сыккан әсәрзәрәнен дөйөм тиражы 6,5 миллион дана тәшкил итә. 1965 йылда 1624 мең дана дөйөм тираж менән 40 томлык әсәрзәр йыйынтығы басылып сыкты, 1970 йылда В. И. Ленин әсәрзәрәнен 55 томлык тулы йыйынтығын басып сығарыу тамамланды. Уның тиражы 900 мең дана тәшкил итте. Илдә шулай ук В. И. Лениндең һайланма әсәрзәрә сығарылды. Уның хезмәттәрә "Марксистик-ленинсе китапхана" серияһында басылып сыкты. Партия мәғарифе селтәрәнде тыңлаусыларға ярзам йөзөнән Ленин хезмәттәрәнен 26 тематик йыйынтығы ярты миллион дананан ашыу дөйөм тираж менән сығарылды.

Редакцияның адресе: Акъяр ауылы, Шоссейная урамы, 32.

Телефон номерзәрә: редактор—2-11-95, редактор урынбасары (партия бүлегә)—2-12-95, редактор урынбасары һәм яуаплы секретарь—2-15-95, ауыл хужалығы бүлегә, радиокорреспондент, корректорзәр—2-14-95, хаттар бүлегә, бухгалтерия—2-13-95, типография—2-15-62, 2-14-87.

Орган Хайбуллинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся БЛССР.

Газета азнаһына өс тапкыр: шишәмбе, кевазһа, шәмбе көндәрәндә башкорт һәм рус телдәрәндә сыға.

Имтихандарға алдан әзерләнергә кәгәк

Укыу йылының икенсе яртыһы башланды. Кайһы бер укыусылар имтихандарға алыс, уға әзерләнергә иртәрәк әле, тип уйлайзар. Бындай балалар бик һык яңылышалар. Имтихандарға хәзер үк әзерләнә башларға кәрәк. Был айырыуса 10-сы класс укыусыларына кағыла. Систематик рәүештә, һыкышмалы укығанда һына төплө белемгә эйә булырға мөмкин. Ин элек, режим булдырырға кәрәк. Бында занятиеләрзе ял менән бергә алып барыу мотлақ, өстәүенә ялдың пассив түгел, ә актив булыуы мөһим. Йәш организм өсөн ял—был хәрәкәт. Саңғыла йөрөү, гимнастика яһау, етез уйындар, киске прогулкалар—быларзың барыһы ла саф һауала үтергә тейеш. Үз алдына әзерләнгән вақытта ашығырға ярамай. Заданиеләрзе һәр предмет һайын эзмә-эзлекле үтергә кәрәк. Ял менән хезмәттә сиратлаштырып, һез, һис шикһез, теләгән һөзөмтәләрегезгә ирешә алаһығыз. Ата әсәләргә лә күп һәмә бәйлә, улар занятиеләр өсөн кәрәкле шарттар булдырырға, баланың көндәлек режимде һиске үтәүен күзәтеп барырға тейештәр. Үз сиратында балаларға ла, айырыуса өлкән класс укыусыларына, өй эштәрән, өйзәгә үз бурысында оһторға ярамай, имтихандарға "көсөргәнешле" әзерлек һылтауы менән ата-әсәләргә бөтә йорт эштәрән йөкмәтеү килешеп етмәй. Вақыттын кәзәрән белергә кәрәк, шул сакта ул укыуға ла, ял итеүгә лә һәм күнел асыуға ла етәсәк. Акъяр урта мәктәбенәң 10-сы класс укыусылары техник белем дә алалар. Беззә машиналарзы өйрәнәү буйынса махсус курс индерелгән. Өлгөргәнлек аттестаты менән бергә балалар автомобиль йәки трактор йөрөтөүгә лә танытма алып сығалар. Промышленность предприятияләре, совхоздар һәм колхоздар һеззе, балалар—грамоталы, яқшы әзерлекле алмашсыларзы—көтәләр. Яқшы белемгә эйә булыу өсөн һыкышмалы һәм тырышып укырға кәрәк.

Р. Исабаев,
Акъяр урта мәктәбенәң 10-сы "Б" классы етәксәһе.

Хат баһылмаһа ла

Эшенә карап түләнә

Ленин исемендәге колхоз механизаторы В. С. Федоров Пугачев фермаһында төп эшенән тыш (һалам турау), башка эштәрзе лә башкарыуы, ә бының өсөн эш хақы түләнмәүе тураһында яза. Колхоз экономисе Т. А. Жмуденко В. С. Федоровтың хатына былай тип яуап бирә: "Уға ноябрь айында 13 эш көнөнә (көн һайын 7-шәр сәғәт) эшләнгән эш сәғәтенә карап хак түләнде. Ул Пугачев һәм Акташ фермаларында һалам турауза эшләне. Нормалағы 14 тонна урынына эшләнгән эш күләме 6 тоннанан артмаһы. Ләкин "Беларусь" тракторын бер ауылдан икенсе ауылға йөрөткәнлектән, уға эш хақы ете сәғәтлек эш көнөнә карата түләнде. Декабрзе ул тик Пугачев фермаһында һына һалам вакланы һәм эш хақы эшләгән эш сәғәтенә карап йәки дүрт сәғәткә түләнде. Башка эштәрзе үтәгәнә өсөн уға наряд буйынса түләнде".

САРА КҮРЕЛДЕ

Уфимский поселогында йәшәүсе Шатунов, Волинский, Күскилдин иптәштәр редакцияға, без яззырған "За рулем" журналы урынына "Урал" журналын килтерәләр, тип яззалар. Подписчиктәрзең жалобаһы "Союзпечать" тең район агентствоны начальниге Ф. Нафиковаға ебәрелгәйне. Ул редакцияға ошолар-

зы хәбәр итте: "Подписчик Шатунов иптәшкә аксаһы кире кайтарып бирелде, Волинский һәм Күскилдин иптәштәр, үззәрә риза булып "Урал" журналын алдырасақтар. Матбуғаттың йәмәғәт таратыусыһы Н. Долгов подписканы дөрөс оформить итмәгәнә өсөн каты искәртелде".

Редакторы **М. И. ЖДАНОВ.**

БЕЛДЕРЕҮ

Переволокан ГРЭ һенә данми эшкә балта осталары талап ителә. Эш хақы эшләнгән эшкә карап түләгә һәм премиальный билдәләнә. Кырға йөрөп эшләүсәләргә 40 процент күләмендә полевоһ түләнә. Бүрөбай поселогы, экспедиция контораһына мөрәжәғәт итергә. **Кадрзәр бүлегә.**